

Sygn. akt III KS 25/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Stępka

SSN Paweł Wiliński

Protokolant Katarzyna Gajewska

w sprawie **A. K.**

oskarżonej z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 239 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu, w dniu 16 lutego 2022 r.,

skargi obrońcy oskarżonej na wyrok Sądu Okręgowego w Z. z dnia 1 października 2021r., sygn. akt II Ka [...], o uchyleniu wyroku Sądu Rejonowego w [...] z dnia 21 kwietnia 2021r. i przekazaniu sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania, na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w Z. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

A. K. została oskarżona o to, że: „ w dniu 7 sierpnia 2019 roku w B. woj. lubelskiego, działając z zamiarem utrudnienia postępowania sądowego o sygnaturze II K [...] prowadzonego w Sądzie Rejonowym w B. przeciwko K. L. i P. O., zmierzała bezpośrednio do dokonania tego czynu w ten sposób, że jako

obrońca oskarżonego P. O. na rozprawie sądowej nakłaniała współoskarżonego K. L. do odwołania bądź też zaprzeczenia złożonym we wcześniejszej fazie postępowania zgodnych z prawdą wyjaśnieniom, w których przyznał się do winy i opisał okoliczności popełnienia przez siebie oraz oskarżonego P. O. przestępstw, starając się tym samym utrudnić udowodnienie winy oskarżonemu P. O., lecz zamierzonego skutku nie osiągnęła z uwagi na postawę K. L.”, tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 239 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w B. wyrokiem z dnia 21 kwietnia 2021r., sygn. akt II K [...], na podstawie art. 66 § 1 i § 2 k.k. i art. 67 § 1 k.k., postępowanie wobec oskarżonej warunkowo umorzył ustalając okres próby na okres trzech lat; na podstawie art. 67 § 3 k.k. orzekł wobec niej świadczenie pieniężne w wysokości 5000 (pięć tysięcy) złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej w W..

Sąd Okręgowy w Z. - po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez oskarżoną i jej obrońcę – wyrokiem z dnia 1 października 2021r., sygn.akt II Ka [...], uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w B. do ponownego rozpoznania.

Od tego wyroku obrońca oskarżonej, w trybie art. 539 a § 1 i 2 k.p.k., wniósł skargę, zarzucając naruszenie art. 437 § 1 i 2 k.p.k., poprzez niezasadne uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, pomimo że nie zaistniały przesłanki wskazane w art. 439 § 1 k.p.k., nie zaszła potrzeba przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości, a zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala na wydanie merytorycznego rozstrzygnięcia i uniewinnienie oskarżonej.

W konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Z. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga jest zasadna.

Zgodnie z art. 539a § 3 k.p.k., skarga od wyroku sądu odwoławczego uchylającego wyrok sądu pierwszej instancji i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania może być wniesiona wyłącznie z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. lub naruszenia art. 437 k.p.k., przy czym w § 2

tego ostatniego przepisu ustanowiono, że sąd odwoławczy może uchylić ten wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Oznacza to, że uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania stało się wyjątkiem, regułą zaś prowadzenie uzupełniającego postępowania dowodowego i merytoryczne orzekanie przez sąd odwoławczy. Jest to wynikiem przekształcenia modelu postępowania odwoławczego z kasatoryjno – apelacyjnego w apelacyjno - reformatoryjny. Dlatego podstawą uchylenia zaskarżonego wyroku, dotąd najczęściej w praktyce sądów odwoławczych stosowaną, przestała być potrzeba usunięcia takich uchybień w ocenie dowodów, które sąd odwoławczy uznał za skutkujące obrazą reguł rzetelnej oceny dowodów określonych w art. 7 k.p.k. Podstawą uchylenia zaskarżonego wyroku, dotąd również często w praktyce sądów odwoławczych stosowaną, przestała więc być potrzeba dokonania czynności zmierzających do usunięcia braków dowodowych, tj. do uzupełnienia postępowania dowodowego. Uchybienia we wskazanym wyżej zakresie powinny być usunięte w toku postępowania odwoławczego, chyba że zaistnieje konieczność przeprowadzenia na nowo postępowania w całości.

W tej sprawie, Sąd odwoławczy, uchylając zaskarżony wyrok, wskazał jedynie na potrzebę uzupełnienia postępowania dowodowego pozwalającego na ustalenie czy rzeczywiście P. O. jest sprawcą zarzucanego mu czynu stypizowanego w art. 239 § 1 k.p.k. Słusznie jednak zauważono w skardze, że nakazanie przeprowadzenia czynności dowodowych w tym zakresie, nie prowadzi jeszcze do wniosku o konieczności przeprowadzenia postępowania dowodowego na nowo, w całości, przed Sądem pierwszej instancji. Uzupełnienie materiału dowodowego może w tej mierze być dokonane w toku postępowania odwoławczego. Przewód sądowy przeprowadzony przed Sądem I instancji nie wymaga więc powtarzania go na nowo w całości, tym bardziej, że aktualnie dla rozstrzygnięcia sprawy może okazać się wystarczające przeprowadzenie dowodu z akt sprawy o sygn. II K 264/19, dot. P. O.. Wydaje się więc, że Sąd Okręgowy w Z. całkowicie zapomniał o zaakcentowanym już wyżej przekształceniu modelu postępowania odwoławczego w apelacyjno - reformatoryjny, skoro w uzasadnieniu

swego kasatoryjnego orzeczenia nie podjął nawet próby wyjaśnienia dlaczego uważa, że zaistniała konieczność przeprowadzenia tego przewodu przed sądem pierwszej instancji na nowo w całości.

W takim stanie rzeczy uznać trzeba, że orzeczenie o uchyleniu wyroku Sądu Rejonowego w B. i przekazaniu temu Sądowi sprawy do ponownego rozpoznania zapadło z oczywistą obrazą art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 539a § 3 k.p.k. Dlatego, w uwzględnieniu skargi, zaskarżony wyrok należało uchylić i sprawę przekazać Sądowi Okręgowemu w Z. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

a.s.